ЗАКЛЮЧЭННЕ
савета па абароне дысертацый Д 01.42.04 пры Цэнтры даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі
па дысертацыі Косцінай Жанны Вячаславаўны
"Эстэтычны ідэал літаратуры Беларусі першай паловы XIX стагоддзя", прадстаўленай на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук

1. Спецыяльнасць і галіна навукі, па якой прысуджаецца ступень. Дысертацыя прадстаўлена на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук па спецыяльнасці 10.01.01 – беларуская літаратура.

2. Навуковы ўклад саіскальніка ў вырашэнне даследчай праблемы з ацэнкай яе значнасці. Упершыню ў беларускім літаратуразнаўстве комплексна ахарактарызавана мадэль эстэтычнага ідэалу літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст. з улікам канцэптуальнага ўзроўню і мастацкай формы твораў. Абгрунтавана значэнне гісторыка-патрыятычнай тэматыкі, духоўна-хрысціянскіх і народных матываў, а таксама эмоцыі як асноватворных элементаў мастацкага твора. Вызначаны дамінуючыя формы і жанры літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст. Асветлена роля рамантычнай іроніі як важнага эстэтычнага прынцыпу літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст.

3. Канкрэтныя навуковыя вынікі, за якія саіскальніку можа быць прысуджана вучоная ступень. Вучоная ступень кандыдата філалагічных навук па спецыяльнасці 10.01.01 – беларуская літаратура Косцінай Жанне Вячаславаўне можа быць прысуджана **за:**

– выяўленне генезісу і спецыфікі эстэтычнага ідэалу літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст. на тэматычным, вобразна-выяўленчым і эмацыянальна-пафасным узроўнях;

– вызначэнне ідэалагічнага зместу, аксіялагічных дамінант і эстэтычных прынцыпаў літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст., якія заклалі аснову перспектыўнага развіцця нацыянальнай літаратуры;

– выяўленне нацыянальнай спецыфікі эстэтычнага ідэалу літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст., абумоўленай культурным і сацыяльна-гістарычным кантэкстам і народнай маральна-эстэтычнай канцэпцыяй чалавечага быцця;

– раскрыццё агульнакультурных кодаў і эстэтычных заканамернасцей як арыгінальных і неад'емных эстэтычных рысаў беларускай літаратуры;

– распрацоўку мадэлі эстэтычнага ідэалу літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст. на аснове асэнсавання канцэптуальнага зместу і мастацкай формы літаратурных твораў;

– вызначэнне ролі рамантычнай іроніі як аднаго з модусаў літаратуры Беларусі першай паловы XIX ст., што прадстаўлены як тып мастацкага мыслення і аснова кампазіцыйнага мадэлявання твораў акрэсленага перыяду.

4. Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў дысертацыі. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў працэсе распрацоўкі падручнікаў, навучальных праграм, семінараў і спецкурсаў па беларускай літаратуры для студэнтаў філалагічных спецыяльнасцей устаноў вышэйшай адукацыі, пры далейшым вывучэнні гісторыі беларускай літаратуры.

Намеснік старшыні савета доктар філалагічных навук — Я. А. Гарадніцкі

Вучоны сакратар савета кандыдат філалагічных навук — А. І. Богдан

29. 01. 2025